

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΒΙΒΕΚΑ ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ & ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗΣ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210-6435740, 2131515659

E-MAIL: v.raftopoulou@tmeok.minenv.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Θαλάσσια στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008».

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της κοινοτικής Οδηγίας 2008/56/ΕΚ σχετικά με την κοινοτική δράση στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία- πλαίσιο για την θαλάσσια στρατηγική) και διαμόρφωση μιας συνολικής και ολοκληρωμένης πολιτικής, με την υιοθέτηση μέτρων και θεσμικών παρεμβάσεων, που εστιάζονται στην αειφόρο χρήση των θαλασσών και στην προστασία και διατήρηση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, σύμφωνα με το κοινοτικό «κεκτημένο» και τις εθνικές ανάγκες.

Κύριος άξονας αυτής της πολιτικής είναι η επίτευξη της καλής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος έως το 2020. Μέσα από κοινούς στόχους και αρχές ορίζονται οι θαλάσσιες υποπεριοχές της περιοχής της Μεσογείου στις οποίες η χώρα ασκεί κυριαρχικά δικαιώματα ή/και δικαιοδοσία σύμφωνα με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας. Οι υποπεριοχές αυτές αποτελούν μονάδες διαχείρισης, επιτρέποντας την αειφόρο χρήση των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών.

Για κάθε θαλάσσια υποπεριοχή, διαμορφώνεται και αναπτύσσεται θαλάσσια στρατηγική προστασίας και διαχείρισης με την ενεργό συμμετοχή του κοινού και τη συνεργασία με άλλα κράτη μέλη και με τρίτες χώρες.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

**ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:**

1. Σύσταση «Εθνική Επιτροπή Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ)» οποία είναι πολιτικό όργανο που υπάγεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με κύρια αρμοδιότητα τη χάραξη της πολιτικής για την διαχείριση και προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και τη διασφάλιση σε ανώτερο πολιτικό επίπεδο του αναγκαίου συντονισμού των εμπλεκόμενων δημόσιων φορέων. Πρόεδρος της ΕΕΘΠΕΣ είναι ο Υπουργός ΠΕΚΑ και μέλη της οι Γενικοί Γραμματείς των εμπλεκόμενων –συναρμόδιων Υπουργείων.
2. Καθορισμός της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του ΥΠΕ.ΚΑ, ως αρμόδιας αρχής για τη διαμόρφωση και την άσκηση της πολιτικής για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Για την υποστήριξη του έργου της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων συνιστάται Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (ΕΕΘΠΕΣ), προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, όλων των εμπλεκόμενων φορέων του δημόσιου τομέα, των παραγωγικών τάξεων, των οικείων ΟΤΑ, των περιβαλλοντικών οργανώσεων, του διευθύνοντος οργάνου της Περιφερειακής Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου (Σύμβασης Βαρκελώνης) και των επιστημονικών φορέων.
3. Παρέχεται η θεσμική δυνατότητα να καθορίζονται, για την εφαρμογή του νόμου, συγκεκριμένες υποδιαιρέσεις των θαλάσσιων υποπεριοχών με στόχο την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών ιδιομορφιών του εθνικού θαλάσσιου χώρου.

ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Η αναγκαιότητα της ρύθμισης επιβάλλεται στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης της κοινοτικής Οδηγίας 2008/56/ΕΚ. Είναι γεγονός ότι το θαλάσσιο περιβάλλον αντιμετωπίζει σειρά απειλών που ενδέχεται να προκαλέσουν μη αναστρέψιμες και δυσανάλογες μεταβολές στα θαλάσσια οικοσυστήματα, με ευρύτατες οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Κατά καιρούς έχουν θεσπισθεί , διάφορα μέτρα, στο πλαίσιο άσκησης τομεακών πολιτικών, με στόχο τον έλεγχο των δυσμενών επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον. Ωστόσο οι ρυθμίσεις αυτές , λόγω του διάσπαρτου και αποσπασματικού τους χαρακτήρα, ήταν ανεπαρκείς για ουσιαστική και αποτελεσματική προστασία.

Έτσι κρίθηκε επιτακτική η ανάγκη για ένα ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο που θα εστιάζεται αυτοτελώς στην προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος,

1.2. Αναφέρετε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Η ρύθμιση στοχεύει στη διαμόρφωση και ανάπτυξη θαλάσσιων στρατηγικών για την προαγωγή της αειφόρου χρήσης των θαλασσών και τη προστασία και διατήρηση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων , ώστε η Πολιτεία, από ένα διευρυμένο πλαίσιο νομοθετικών παρεμβάσεων, να ανταποκριθεί πληρέστερα και πιο ολοκληρωμένα στις νέες απαιτήσεις προστασίας και τους προσανατολισμούς του κοινοτικού περιβαλλοντικού κεκτημένου. Προς τούτο προβαίνει στην υιοθέτηση ενός νομοθετικού πλαισίου που στοχεύει στην ανάπτυξη θαλάσσιων στρατηγικών :

- α) για την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων μέχρι το έτος 2020
- β) για την εξασφάλιση της προστασίας και διατήρησης της θάλασσας, την πρόληψη της επιδείνωσής της και την αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων
- γ) για την πρόληψη και τη μείωση εισροών στο θαλάσσιο περιβάλλον που προέρχονται από διάφορες ανθρώπινες δραστηριότητες

2. Καταλληλότητα

Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν προκειμένου να εφαρμοσθεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση.

1) Ο τρόπος δημοσιοποίησης στο κοινό των στοιχείων των θαλάσσιων στρατηγικών και συμμετοχής του σε δημόσια διαβούλευση, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού

Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 (παρ. 2.1)

2) Το Εθνικό Πρόγραμμα Θαλάσσιας Στρατηγικής που προβλέπεται στην παράγραφο 2^α του άρθρου 18, εγκρίνεται από την Εθνική Επιτροπή Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής. Η έκδοση της απόφασης αυτής δεν επηρεάζει άμεσα την εφαρμογή του νόμου διότι θα πρέπει να προηγηθούν οι θαλάσσιες στρατηγικές των θαλάσσιων υποπεριοχών της χώρας, με την έκδοση των πράξεων που προβλέπονται παρακάτω (στην παράγραφο 2).

3) Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 19:

α) Τα προγράμματα μέτρων για την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων, (άρθρο 12), εγκρίνονται με Πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων

β) Ο καθορισμός περιβαλλοντικών στόχων σε κάθε θαλάσσια υποπεριοχή, (άρθρο 10), γίνεται με Πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων

γ) Τα προγράμματα παρακολούθησης της κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων (άρθρο 11), εγκρίνονται με Πράξη του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων.

4) Οι αρμόδιοι φορείς για την παρακολούθηση της ποιότητας των θαλάσσιων υδάτων και οι υποχρεώσεις τους, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 (παρ.1, εδάφιο ε).

5) Ο καθορισμός υποδιαιρέσεων των θαλάσσιων υποπεριοχών, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20. Η εξουσιοδότηση αυτή έχει δυνητικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου δεν επηρεάζει τη εφαρμογή του νόμου.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η προτεινόμενη ρύθμιση αναμένεται να συμβάλλει στην αναχαίτιση των απειλών που αντιμετωπίζει το θαλάσσιο περιβάλλον, οι οποίες έχουν επιπτώσεις σε πολλές οικονομικές δραστηριότητες όπως η αλιεία, ο τουρισμός κλπ

4. Συνέπειες στην Κοινωνία και στους Πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Η προτεινόμενη ρύθμιση υιοθετεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο θεσμικών παρεμβάσεων που περιλαμβάνουν α) την ανάπτυξη θαλάσσιων στρατηγικών με την

κατάρτιση προγραμμάτων μέτρων για την επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων, τον καθορισμό περιβαλλοντικών στόχων και την κατάρτιση προγραμμάτων παρακολούθησης της κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων και β) τη σύσταση διοικητικών οργάνων που θα διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή των ρυθμίσεων. Με αυτόν τον τρόπο θωρακίζεται η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος προς όφελος των πολιτών.

4.2. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Λόγω της σημασίας του εννόμου αγαθού του περιβάλλοντος στην κοινωνική και οικονομική ζωή, είναι εμφανές ότι με το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιδιώκεται η συνολική και ολοκληρωμένη προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, η πρόληψη της επιδείνωσής του και η αποκατάστασή του, που είναι τα αναγκαία ζητούμενα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών προϋποθέσεων (υγεία και ποιότητα ζωής) επιβίωσης του ανθρώπου. Με δεδομένο ότι το προτεινόμενο νομοσχέδιο στοχεύει στην ενίσχυση και ενδυνάμωση του νομικού συστήματος προστασίας και αποκατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, είναι αυτονόητα τα οφέλη στην κοινωνία.

4.3. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους σε σχέση με την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη παρέχεται:α) ευθέως με το άρθρο 17 του νομοσχεδίου, σύμφωνα με το οποίο η Διοίκηση οφείλει να θέτει σε δημόσια διαβούλευση τα στοιχεία των θαλάσσιων στρατηγικών και να μεριμνά για τη συμμετοχή του κοινού στην εφαρμογή του νόμου και β) έμμεσα με το άρθρο 18 του νομοσχεδίου, σύμφωνα με το οποίο η Εθνική Επιτροπή Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής, διασφαλίζει τη συντονισμένη εφαρμογή του νόμου από τις εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, ώστε να αποφεύγονται καθυστερήσεις, ασυμβατότητες και εμπλοκές που δυσχεραίνουν την περιβαλλοντική προστασία.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

Η αποτελεσματική άσκηση της περιβαλλοντικής πολιτικής και των άλλων πολιτικών στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης, επιβάλλει μία υψηλού επιπέδου περιβαλλοντική προστασία. Το προτεινόμενο νομοθέτημα αποτελεί μια σημαντική τομή στο εθνικό δίκαιο διότι για πρώτη φορά συστηματοποιούνται και ορθολογικοποιούνται δράσεις και πολιτικές για την επίτευξη αποτελεσματικής προστασίας και διαχείρισης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων. Η ενεργός συμμετοχή του κοινού και η συνεργασία με άλλα κράτη μέλη και με τρίτες χώρες είναι ο κινητήριος μοχλός για την επίτευξη των στόχων του νομοσχεδίου.

Ως εκ τούτου η ρύθμιση παρέχει σημαντικά οφέλη στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

Η αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου, συνδέεται με αναγκαίες παρεμβάσεις στο διοικητικό μας σύστημα που αφορούν :

1) τη σύσταση της Εθνικής Επιτροπής Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής, πολιτικού οργάνου με το οποίο προσδιορίζεται η πολιτική για τη θαλάσσια περιβαλλοντική στρατηγική και διασφαλίζεται ο αναγκαίος συντονισμός των εμπλεκόμενων φορέων και η εναρμόνιση των δράσεων τους σύμφωνα με τους στόχους του νομοσχεδίου (άρθρο 18),

2) η ενίσχυση των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων και η ενδυνάμωση του ρόλου της στην αυτόνομη προστασία και διατήρηση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων (άρθρο 19 παρ.1).. Η αρμοδιότητα αυτή δεν είχε μέχρι σήμερα ρητά προσδιορισθεί στην εθνική έννομη τάξη

3) Η σύσταση Γνωμοδοτικής Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων Θαλάσσιας Περιβαλλοντικής Στρατηγικής (άρθρο 19 παρ.2), με την οποία διασφαλίζεται η τεκμηρίωση και η συναίνεση από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα για την κατάρτιση και εφαρμογή μέτρων προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

7. Νομιμότητα

7.1. Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Η προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται στο άρθρο 24 του Συντάγματος, εμπλουτίζοντας το εθνικό νομικό μας σύστημα με ένα ακόμα νομοθετικό πλαίσιο περιβαλλοντικής προστασίας. Η Πολιτεία ακολουθώντας τις νέες επιταγές του Συντακτικού νομοθέτη, επιδιώκει για άλλη μια φορά, να συμβάλλει με σύγχρονους και αποτελεσματικούς θεσμούς στον κρίσιμο τομέα της περιβαλλοντικής προστασίας.

7.2. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα

- 1) Σύμβαση για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος και των Παράκτιων Περιοχών της Μεσογείου Θαλάσσης «Σύμβαση της

Βαρκελώνης» η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 855/1978 (Α'235) και τα Πρωτόκολλά της στα οποία η Ελληνική Δημοκρατία είναι Συμβαλλόμενο Μέρος.

2) Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας που κυρώθηκε με το ν.2321/1995 (Α'136).

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (επισπεύδον Υπουργείο),
2. Υπουργείο Εξωτερικών,
3. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
4. Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
5. Υπουργείο Οικονομικών
6. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
7. Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
8. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
9. Υπουργείο Θαλασσιών Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας
10. Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού.

8.2 Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

- 1) Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής:
  - α) Ειδική Γραμματεία Υδάτων
  - β) Γενική Δ/ση Προγραμματισμού/ Τμήμα Διεθνών Δραστηριοτήτων και Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης
  - γ) Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος & Αειφόρου Ανάπτυξης
- 2) Υπουργείο Εξωτερικών /Ειδική Νομική Υπηρεσία
- 3) Υπουργείο Εθνικής Άμυνας / Γενική Δ/ση Πολιτικής Εθνικής Άμυνας & Διεθνών Σχέσεων

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου ΠΕΚΑ

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Δεν υπάρχει προϋφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που να ρυθμίζει αυτοτελώς θέματα προστασίας και διατήρησης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.

Αθήνα, 29 Απριλίου 2011